

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Szám mindenütt 1 krajczár.

Előzetési ára:

Helyben hához hordva vagy vidéken postai székkel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Konv. utca 4. szám.Szerkesztési órák:
délután 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 888.

Budapest, március 24.
Gárdost a királyi tábla felmentette, de a kuria ítéletéig vizsgálati fogságban marad.

A spanyol-amerikai háború kitörése minden percében várható.

Tengődés.

A költségvetési vitának vége a képviselőházban. Alig hullámszó, mintha kiegyezési, gazdasági és szocialista száraz szelek nem is fujdogálnának. A költségvetést megajánló törvényjavaslattal foglalkozik a Ház. Ebben a bizalom vagy bizalmatlanság vérenek kellene buzdogni. A többségnek meg van az ó határtalan bizalma, azon bizonyos csöpp vér véköl, melyet végső áldozatul is oda szokás adni. Ennek azonban följajlására sincs semmi szükség. Odáig el sem menne ez a többség frázisban sem. Az ellenzéknek pedig vétét veték az utolsó választáson. Se lüktető vérkeringése nincs a tisztelt Háznak. Se mélyes medre, melyben hullámok férhetnének meg, s kitörhetnének megostromolni partokat, gátakat, a törvények és intézmények megkerülésére épített hidakat.

A pártok tehetetlenek. A kormánypart lusta hájasa hatalmában. Esméje semmi sincs, czélja csak az uralom. Sok benne a stréber, és a kinek ideálja az ugorka indáját megnyergelni. A ki kapacitás van, a párt hagyományaihoz való atyafiságos vonalmával meghuzódik. Eresz alá vonul, akcióba nem megy. Hátha bõrig áznak. A függetlenségi párt egyenletlenkedik, a mi mindig a gyöngesség jele. Vezérei sincsenek. A nagy elveket őrzi, hanem azok már ereklyévé váltak, s nemcsak az idők nemes patinája lepi el, hanem a rozsdá is bántja. Rozsdás a néppárt sokféle réteg alól kiásott fegyvere, ám buncós botot fog mellé, azt forgatja. A duhaj legény még ha isten nevéit is fölveszi, az is káromkodás. A néppárt rakoncziatlankodása az elmúlt viták legfeltűnőbb jelensége. Szomorunak elég szomorú, de nem veszedelmes.

A nemzeti párt sokat elvesztett jobbjai közül a választásoknál, parlamenti állását azonban őrzi és védi. A legutóbbi viták alatt sem közeledett a kormánypárthoz, noha a fuzió utját kövezték számára, és Tisza István gr. kiszállt hívókának. Apponyi Albert gr. legutóbbi beszéde ismét metsző ítélet a kormányra és pártjára. Támadják is érte a kormánypárti lapok. Érdekes azonban,

hogy a magyar kormány bécsi szövetségében enyhe dudorászás hangzik Apponyi felé. A nóta arról szól, hogy vegyen erõt érzelmein, mely az egyedüli akadály, hogy el nem foglalhatja a talentumát megillető helyet. Apponyi ebből megértheti, hogy szorítanak neki helyet a bársonyszékben, ha akarja. Miniszterelnök, pártvezér majd lehet később. Tisza Kálmán is belügyminiszter lett előbb, mikor a bihari pontokat sutba vetette. Nem is volna rossz, ha épen mikor a kiegyezés megkötése közeledik, a nemzeti párt és vezére csatlakoznék a többséghez. A mi ellenzék még marad azzal, könnyü elbánni. Kiegyezés, kvóta aztán jöhet. Magyarország javára jó jel nincs benne, ha Apponyt és pártját már a közelebbi napokban nem az ellenzékben óhajják látni.

A pártokban előbb utóbb is kell következni a változásnak, de nem a fegyverletéssel. A pártok nem válnak be, érvényesülni nem tudnak. A párt jelszavak és az alakulás ennek a parlamentnek élet adni, alkotmányos ellenőrzést biztosítani képtelenek. A parlament örül és darál, mint a malom, szellem és eszme nélkül. Tiszteletet nem támaszt, bizalmat nem táplál. Erkölcsi biztosítéka nincs, vezérő kapacitása nincs se a nagy pártban, se a kormányon. Napról napra él. Tengődik ülésre, siváran, kétségbeesetten. Az ország bajai pedig tornyosulnak. Gonosz a gazdasági helyzet, megméltelyezett a közszellem, lázong a szocializmus, a törvények biztosítékul többé nem szolgálnak, a tisztviselő nem kötelességet teljesít, hanem felelősséget parancsát lesi; meggyöződés és elhelyett a haszonlesés uralkodik. De vajjon meddig még? Ez a nagy kérdés.

Budapest, március 24.

+ A képviselőház munkarendje.

Akik azt hitték, hogy az appropriáció vitája ma véget ér a képviselőházban és így a jövő héten kezdetét veheti a képviselők husvéti vakációja, azok egy csalódással gazdagabbak lettek. Hegedüs Sándor és Horánszky Nándor a két régi ellenfél ugyanis oly hatalmas harcra vittak az appropriáció körül, hogy a részletes tanácskozás szónokai a szombati ülésre szorultak. A részletekhez viszont még fel vannak jegyezve: Tisza István gróf, Molnár János, Mócsy Antal, Buzáth Ferenc és Pichler Győző, úgy, hogy a javaslatnak harmadszori olvasásban való elfogadása hétfő előtt meg nem történhetik. Ezen az ülésen megkezdte a Ház a felirati javaslat feletti tanácskozást megválasztja a delegációkat, úgy hogy a husvéti szünet, mely csupán április

11-ig tart ugyyszólván csak a nagy hétre fog kiterjedni és ezenközben is kell majd formális üléseket tartani a főrendiház üzeneteinek átvétele czéljából.

× **Katonánk visszahívása Krétán.** A bécsi *Fremdenblatt* mai száma a krétai kérdéstről s ott levő katonánk visszahívásáról a következő közleményt hozza:

A közös külügyi minisztérium megbizta körlevélben a monarchia képviselőit a nagyhatalmaknál, az illető kabineteket értesíteni, hogy az osztrák-magyar kormány a Krétán létező kontingenst április tizenötödikén visszahívni szándékozik. Hájóink közül csak azok maradnának Krétán, a melyek az ottani konzulátusunk és állampolgáraink oltalmára szükségesek. Ez a rendelkezés természetesen nem jelenti sem monarchiánk kilépését az európai egyetértésből, amely keleten a koronként mutatkozó zavargások lokalizálására szükségesnek és ezáltal elvárható bizonyt, sem nem eltérést ama politikai iránytól, amely monarkiaink Kréta érdekében kezdetül fogva követett. Az európai konzertnek sikerült Görögországnak megrénylétét Kréta ellen föltartóztatni és ezzel elhárítani ama következményeket, amelyeket a támadás sikerülése Törökország hozzánk közelebb fekvő részeiben előidézt volna. Miután e czél eléretett és Krétának a nagyhatalmak képviselői által körvonalozott autonómiaja biztosított, annak gyakorlati megvalósítása lett a nagyhatalmak feladata. A kérdés e stádiumában, főleg a krétai végleges vagy ideiglenes kormányzó kijelölésének kérdésében, a különböző kabinetek között nézeteltérések merültek föl. A legkülönbözőbb javaslatok tárgyában nem jöhetett létre egyetértés a hatalmak között és Törökországgal. Ez az állapot már régóta tart, anélkül, hogy a katonaságunk visszahívása a közel jövőben kilátásba helyezhető volna. Monarkiaink tehát, nem lévén Kréta pacifikálásának részletei kérdésében annak európai jelentősége keretén túl közelebből érdekelve, az osztrák-magyar kormány czél szerinti politikai közreműködésre szorítkoznak és az anyagi közreműködésnek, valamint a vele járó áldozatoknak véget vetni.

+ A függetlenségi párt és a reakció.

A képviselőház tegnapi ülésén a függetlenségi párti képviselők nagyon zokon vették egyik párttagtól, hogy ez a reakciót elítelve, kikelt a néppárt ellen. A *Magyar Hírlap* mai vezércikkében foglalkozik ezzel az esettel. A néppárt izetlen közbeszólásánál így fejezi be cikkét, csunyasabb volt az a csend, amelylyel Kossuth! pártja tüntetett ama tagja ellen, aki az ellenzék padjairól a reakciót támogatta. Ha ez a párt így folytatja, a jövő választások alkalmával ugyancsak kevés választási visszaélést kell rápazarolni. A függetlenségi párt, amely rossz néven veszi a reakció megtámadását! A elernyedésnek, az ellenállási képesség csökkenésének ijesztő jele ez. Pedig még csak ötven éve múlt annak, hogy a Batthyány-minisztérium lángrollobbantotta ez országot...

A képviselőház ülése.

Az appropriáció vitája már a záróbeszéd stádiumába ért el. Az előadó székben Hegedüs Sándor rendezgeti jegyzetét, a szélső baloldalon Kossuth jelenik meg egy csomó könyvvel, stáuszlikáival Horánszky is teljes készütségben ül helyén már az ülés kezdetén.

Berzeviczy elnököl s a horvát tartománygyűlés elnökének átiratát terjeszti elő, melyben értesíti a képviselőházat, hogy a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közötti új pénzügyi egyezség megállapítására hivatalos országos küldöttségbe beválasztattak: *Eggenhofer Sándor gróf, Erdődy Rudolf gróf, Ferencz Ferencz gróf, Frank József, Francisz Henrik, Gyurgyevics Vazul, Gyurkovics György, Kussevics Szvetozár, Mileticsz Cziril, Pávics Armin, Spevecs Ferencz, Tomasicsz Miklós.*

Ezután következik a napirend — záróbeszéd.

Hegedüs Sándor előadó nyitja meg a sort. Súlyos homorizálásával nem kíván foglalkozni, s mint a költségvetési vita specialitásaival nem kíván hosszabban foglalkozni Apponyinnal azzal a kijelentésével sem, hogy a liberális párt a szabadelvűség iránti kötelezettségét az egyházpolitikával örökre lerovottnak tekinti, s nem tartja szükségesnek hosszasan czáfolgatni Horánszky ama vádját, hogy a kormány nem kötötte meg már az első évben a kiegyezést.

De Horánszky azzal is vádolta a kormányt, hogy válságos helyzetet teremtett meg s a viszonyokat mégis rózsás színekkel festi, ami által fegyvert ad az osztrákok kezébe.

— Egyéni impressziók alapján nem szabad kombinálni! — jelenti ki Hegedüs a jobboldal helyeslése közt.

— Ne gondoljunk, csak szavazzunk! — kiáltja közbe Bíró Lajos.

Hegedüs folytatja, hogy a pesszimiztikus képet a tények czáfolják meg. Az adók növekedését nem az adóprésműködése okozza. Nem akarja azt bizonyítani, hogy Magyarország Eldorado van, de a természetes fejlődést nem lehet megtagadni. Azt a pénzügyi bizottság is sürgeti évről-évre, hogy az adóterhek méltányosabban egyenletesen oszlassanak fel. Azt is elismeri, hogy több jövedelmi forrást kell még megnyitni, de itt éles küzdelem indult az ingó tőke ellen, s a privilégiumok megszüntetésére. Hangoztatják a tőzseadó behozatalának szükséges voltát. Ha elismerjük is ennek méltányosságát illuziókban ne ringatózunk, mert a tőzseadó távolról sem fog annyi jövedelmet hozni, mint sokan remélik. Nem kéti, hogy Apponyi és Horánszky nem táplálnak illuziókat, ők értik a kérdést, de ha azt hirdetik, hogy a tőzseadó osztály ki van szolgáltatva az ingó tőke uralmának, s csak a tőzseadó segíthet a bajokon, olyan illuziókat keltenek, melyek veszélyes hangulatot teremthetnek.

A konverzióval is foglalkozik. Nem áll az, hogy az összes terhek áthárítatnak utódainkra. Hiszen a törlesztés kölcsönök által mi nem áthárítjuk a terheket utódainkra, hanem egyenlően viseljük.

A vagyonosodási viszonyról is sokat foglalkoztak. Hegedüs azt bizonyítja, hogy az állam adóterhei a vagyonosodással arányban állanak.

— Szóval boldog a magyar...!

— sóhajt fel balról Rátkay László. Hegedüs Kossuth Ferenczrel is polemizál. Azt mondotta Kossuth, hogy 1868 óta állami budgetunk 300%-al emelkedett s kérdezi, hogy a nép vagyonosodása ilyen mértékben emelkedett-e? Ennek behizonyítására nem vállalkozik, de annyit konstatál, hogy a

mai budgetunk nagy jövedelmi forrásait szolgálják a részvénytársaságok, államvasutak . . .

— vicinálisok! — egészíti ki **Balkay**.

— . . . tehát a nép vagyonsodásának — jelenti ki Hegedüs — a terhek fedezésére nem kellett 300 százalékkal emelkednie. Hosszasan fejtegeti, hogy a kis és középbirtokosok terheinek állami konverziója kivihetetlen.

Sima azzal vádolta a kormányt, hogy semmi liberális intézkedést se tett. De hiszen kereskedelmi kodex, a bűnvádi eljárás, a sommás eljárás minden intézkedése liberális, a nép érdekében van. A közigazgatási bizottság, a közigazgatási bíróság, — folytatja Hegedüs az ellenzék tiltakozása közl.

De hát az **egyházpolitikai reform csak liberális intézmény!** — szól **Hegedüs**.

— **Ebből élnek!** — kiáltja **Bernáth Béla** a baloldal nagy derűsége közt.

Hegedüs azt mondja, hogy **Apponyi** már most sietett kijelenteni, hogy bármilyen jó **közigazgatási reformmal** jön a kormány, azt meg fogja obstruálni.

— Eszeágában sem volt! **Ne csavarja el a szavait!** — kiáltja **Bolgár Ferenc** s az egész baloldal nagy viharral zug fel.

— **Nem ezt mondotta! Ne fordítsen!**

Hegedüs a nagy zajban a jobboldal felé fordulva beszél tovább, mire **Forster Ottó** viharos derűség közt kiáltja feléje;

— **Ne azoknak beszéljen! Ugy is elhisznek mindent!**

Hegedüs tiltakozik az ellen, hogy **Zichy** az állami életet a *laissez faire, laissez aller* állapotában levőnek hirdeti. Ezzel szemben számos társadalmi és humanus intézmény fejlődésére utal.

Zichy János gróf azt a tételt állította fel, hogy a liberalizmus szülte az atheizmust, egoizmust, s ebből fejlődött ki a szocializmus. Sajnálja, hogy **Zichy** nem a komoly, tudományos szociális írókat idézte.

— **Szent Simont!** — kiáltja közbe **Polónyi** nagy derűsége közt.

XII. Leó pápa a szocializmusról kiadott encziklikájában — jelenti ki **Hegedüs** — nem a gyűlöletet hirdeti, hanem a kölcsönös szeretetet. De a néppárt nem a tudományos alapon álló szocialista iratokból merít, hanem a gyűlölködő röpiratokból, melyek csak a nép butítására szolgálnak. Azt mondja a néppárt, hogy a liberalizmus teremti meg a szocializmust. Hát a szocializmus főfészke, Belgium, nem a legklerikálisabb állam-e?

— De a liberálisok teremtették meg! — kiáltja **Molnár János**.

Hegedüs végül a néppárttal foglalkozik, mint ilyenelt. Azt hirdetik, hogy az állam létért a keresztény alapról. De hát nyúlt-e valaki egy ujjal is a katólika egyház intézményeihez, vagyonaéhoz. A néppárt más keresztény alapot ért. . .

— **Az már igaz!** — zug fel a néppárt nagy derűséggel.

Hegedüs folytatja: — Azt a keresztényi alapot, melyet a néppárt kíván az ország interkonfessionális viszonyaira való tekintetből nem nem fogadhatjuk el. Azt sem tűrhetjük, hogy a pap a szószékéről politikai gyűlölséget hirdessen. És mit értenek a rakezió alatt?

— **Megmondottam!** — kiáltja **Molnár János**.

— **Megmondották** — folytatja **Hegedüs** — de más a céljuk, mint amit bevallanak. A papi fanatizmus azt hirdette, hogy a kormány a házasságot az ágyasságon alól súlyosította, ma ezt a vádat szalonképessé igyekeznek tenni, — monoklival jelenik meg. **Molnár János** azt hirdeti, hogy a házasság a *keresztény hit* szerint **felbonthatatlan**. Hát már a protestánsokat is kiközösíti a néppárt, hiszen a protestánsok hite szerint a házasság felbontható. A néppárt látjuk, nemcsak a zsidókkal, hanem a keresztény felekezetekkel szemben is frontot alkot. A szószékéről való politikálást a néppárt a választásokkor még tagadta, ma nyilván

tan hirdeti. Ez az ország nyugalmát, a vallás szentségét forgathatná fel; sajnos, hogy csak egy ellenzéki hang emelkedett ez ellen, noha itt a párt-szempontok a haza érdekével szemben meg kellene, szűnjének. A nemzet érdekében öntudatosan, nemzeti szellemben működő kormány iránti bizalommal elfogadásra ajánlja a költségvetési törvényjavaslatot.

— **Éljen! éljen!** — zugott fel a jobboldalon.

Zichy János gróf személyes kérdésben kijelenti, hogy **Bánffy** tegnap egy régebbi beszédéből egy mondatot ragadott ki. Ez nem nyújthat teljes képet, s így most felolvassa a körülötte levő passzusokat is, melyekből kitűnik, hogy a reakciót akkor is úgy definiálta mint ma.

Horánszky Nándor emelkedik most fel s általános, nagy figyelem közt kezd beszélni:

Hegedüs — ugymond — beszédéből egyes részeket ragadott ki s ezeket ezáfolgatta. Felhoz egy csomó törvényhozási akciózt a liberalizmus dicsőítésére, pedig ezek a liberalizmussal semmi összefüggésben sincsenek. **Kossuth** adatait **Hegedüs** nevétségessé akarta tenni, pedig az a tény, hogy Magyarország államadóssága 2450 millió, olyan szomorú tény, melyet nem lehet elhumorizálni.

Hegedüs azt mondotta, hogy **Apponyi** a **közigazgatási reform** számára **obstrukciót helyezett kilitásba**.

— **Nem igaz!** — zugja a nemzeti párt.

— történelmi tények mutatják — folytatja **Horánszky** — hogy senki a közigazgatási reformokat melegebben nem kívánta, mint ez a párt, melynek az régi programja volt. Ezt a pártot obstrukciójával meggyanusítani **nüsz-ticsizmus**. **Hegedüs** jól tudja, hogy a multban milyen intrikák játszóttak közre a közigazgatási reform tárgyalásában.

— **A csehmesier!** — szól **Polónyi**, derűsége közt.

— **Ki intrikált?** — kérdi **Gyárfás**

Endre a jobboldalon.

— Az iránt ott érdeklődjek, ahol az intrikákat szöttek! — szól **Horánszky**.

Horánszky a kormány alkotmányellenes intézkedéséről is megemlíkezik, mert **Bánffy** erre nagy büszkeséggel hivatkozott. Az a különbség, hogy míg mi — jelenti ki **Horánszky** — nyiltan léptünk volna a törvényhozás elé, s bevallottuk volna, hogy a rend fentartására a törvények korlátain túlterjedő ideiglenes rendszabályokat kívánunk. Akkor az államhatalom a törvényhozás tekintélyének imponáló súlyával lépett volna fel. De a kormány e helyett a ravasz elcsavarást s az erőszakot választotta.

Hegedüs a konverzióval is foglalkozott, de nem ezáfoltt meg egy adatot sem. Az adók emelkedésénél sem döntötte meg azt a tényt, hogy az adóemelkedés súlya a keresetadóra esik, melyek behajtási módját mindnyájan ismerjük. Ebből az emelkedésből nem lehet az ország teherviselési képességének fokozására következtetni.

— Ez a **humbug!** — szól **Sághy Gyula**. Midőn **Hegedüs** azt hirdeti, hogy ebben a házban mindenki az ingó vagyton ellen utazik, ez egy osztály **érdekének a fiúése**.

— **Ugy van!** **Helyes!** — zugják balról.

Horánszky folytatja, hogy az előadói székéből nem szabad az osztályharcot hirdetni. Az italmérsi adókon **Hegedüs** óvatosan siklott át, pedig ez a perszektuáció bevitale a háztartásba. A fogyasztási adók emelkedését, mint már kimutatta, az új törvények, adónemek okozták. Ezekre hivatkozni, amikor az ország duzzadó erőit akarjuk bizonyítani, ignorantia. Nem desperálni akar, de a parlament öntudatát ébren kell tartani. Kisebb méretű hazaárulást látnak abban, ha valaki az ország igazi állapotaira rámutat. De hát nem azok hajtják-e az osztrák 42 százalékos kvótágtátorok malmára a vizet, akik a tényleges viszonyokat tévesen tüntetve fel nem létező vagyonsodást hirdetnek. Idejekorán akarja szavát az ellen a már most megnyilatkozó ten-

dencia ellen felemelni, hogy fikciók segítségével igazolják a kvóta felemelésének indokolt voltát.

Majd **Tisza Istvánnal** polemizál. A kis ekszisztenciák érdekeit bizony sem a kataszternél sem az ártereknél nem vették figyelembe. A kis és középbirtokosok helyzetének javítására vonatkozó eszméjét **Tisza** élesen megtámadta. Nem akar e frivol gyanúsító korban projektumokkal előállni, — az a kormány kötelessége. De fontoljuk meg, hogy hova jut a kis és középbirtokos, ha meghagyjuk mostani hitelvviszonyai között. Ha **Hegedüs** Sándor aki szintén foglalkozott a kérdéssel, nem követte volna mindent leplezgető tendenciáját, mely nagy részben volt az okozója a jelenlegi állapotok bekövetkezésének, ő is elismerhette volna, hogy az állambháztartás rendezésének első és legfontosabb érdeke a kis ekszisztenciák létviszonyainak javítása.

Darányi miniszterrel is hosszabban polemizál. Ő is azt a politikát követi, hogy mindent takargatni igyekeznek.

Lukács pénzügyminiszter azt állította, hogy szülő kelepcebe akarta csalni, pedig azzal juthat majd kelepcebe, ha az ország állapotát nem a tényeknek megfelelően vizsgálja.

Az elnöklést **Szilágyi Dezső** veszi át. **Hegedüs** az ingó vagyton elleni harc-ról beszél, amikor a legnagyobb kereseti források kivonattak a teherviselés alól. Ennek az országnak számbavehető ipara, tőkéje, nincs. Ezzel szemben a föld a legnagyobb mértékben el van adósodva, jövedelmezősége csökken, s az ország a romlás útján haladt.

Ezzel szemben a kormány teljesen apathikus az ellenzéki panaszokat a kapitolumi ludak gágogásának tartja. Konceptziókat kíván az ellenzékétől. . . ! Tessék az ország boldogulására nagy czélokat kitűzni, tessék a tervekkel előállni. A mig ezt nem látja, addig a kapitolumi hadak gágogásának vádja nem egyéb frázisnál.

Nem szavazza meg az aporopriációt. — **Éljen Horánszky! Éljen! Éljen!** — zugja a baloldal nagy lelkesedéssel s a nemzeti párt viharos tapsokba tör ki.

Lukács László pénzügyminiszter áll fel szólásra.

Éljen Horánszky! — zugják a baloldalon, s viharosan követelik, hogy az elnök adjon szót.

De végre csillapodik a vihar s **Lukács** miniszter be zéli kezd:

Nem tagadja, hogy az ország gazdasági viszonyaiban sok szomorú jelenséggel találkozunk, de a kormány kötelessége nem a desperálás, hanem az, hogy öntudatos politikájával segítsen a viszonyokon. Az adóreform néha nem a terhek fokozása, hanem a terhek igazságosabb elosztása, a kis ekszisztenciák terhének könnyítése s az adóprivilegiumok megszüntetése.

— **Helyes! Helyes!** — hangzik fel a Ház minden oldalán.

Az ország teherviselői képességével — folytatja **Lukács** — nem foglalkozott a **Horánszky** által jelzett okokból s így annál inkább meglepi, hogy **Apponyi** orról az oldalról támadja. Csak azt mondotta, hogy a fogyasztási adók emelkedése a természetes fejlődés eredménye, de ehhez nem fűzött olyan következtetéseket, aminket neki **Apponyi** tulajdonít. Ismétellen bizonyítja, hogy a kis és középbirtokosok terheinek állami vezetés alatti konverziója nem valószínűsíthető meg.

Lukács miniszter tiltakozik az ellen, hogy az 1896-iki év deficitese lett volna. Kijelenti, hogy a növekedő kiadásokat a jövőben is a természetes növekedő bevételekből és a jövő évben bekövetkező konverzió útján elérhető megtakarításokból fogja fedezni. Az eladósodás emelkedésével az új értékek létrejövételének mennyiségét kell szembeállítani. **Horánszky** is és az ellenzék sajtó nagyon rossz néven vették, hogy ő az ellenzéki vádakkal szemben védekezett, pedig hát ilyen vádakkal illette: **A kormány politikája cinizmuson, romlottságon, criszakosságon, rövidlátáson nyugszik, tönkre teszi az országot és csak a hatalom érdekét szolgálja.**

Ez az igazság zugja az ellenzék. És **Lukács** folytatja:

Horánszky nemcsak a kormány tényeit bírálja, hanem szándékainak jóhiszeműségét és becsületességét is ketségbe vonja.

— **Igaza van,** — hangzik fel a baloldalon.

. . . **Lukács** azzal végzi beszédét, hogy a jobboldal viharos helyeslése között inti **Horánszkyt**, hogy ne dobáldozék ott az izgatás égő fáklájával, ahol minden szikra robbanást idézhet elő. Az appropriáció megszavazását kéri.

Hegedüs Sándor kijelenti, hogy ő nem illette a nemzeti pártot az obstrukció gyanújával.

Apponyi akart erre válaszolni, de **Szilágyi** mosolygva szolt le az emelvényéről: lesz még kérem alkalma, amire **Apponyi** nevetve távozott.

Kossuth Ferencz kéri, hogy beszédét a legközelebbi ülésen mondassa el. Az ülés háromnegyed 2-kor ért véget; a legközelebbi ülés szombaton délelőlt 10 órakor lesz.

Gárdost felmentették:

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A hitvesgyilkossággal vádolt mérnök. A **Gárdos** Lajos bűnperében ma délelőlt hirdette ki a kir. tábla ítéletét, Mig tegnap alig néhány ujságíró hallgatta végig a szenzációs bűnpör referálását, addig ma ember-ember hátán tolongott, a tanácskozó terem előtt, várva a beboosátást. Valamivel tíz óra után cseppet az ítélő tanács elnöke, jelezve, hogy az ítélet kész és kihirdetik. A kiváncsi közönség bevonult a terembe és **Sárkány József** dr. táblaj alelnök, mély csendben szólalt meg és kibírdette a következő ítéletet:

Ő Felsege a Király nevében!

A budapesti kir. tábla gyilkosság és hamis tanúzásra rábírással vádolt, 1897. április 27-től fogva levő ifj. **Gárdos** Lajos, 34 éves, román kath., özvegy, büntetlen előéletű, vagyontalan szigorló mérnök bűnpörében az első bíróság ítéletét megváltoztatja és **Gárdost a gyilkosság bűntettének vádjá alól felmenti**; az első bíróságnak a hamis tanúzásra való rábírást tekintetében hozott **felmentő ítéletét helybenhagyja**. E mellett azonban a kir. tábla **Gárdos** Lajos **vizsgálati fogóságának további fentartását elrendeli**.

Az ítélet elhangzása után **Dessenffy** Marcell előadó bíró felolvasta az ítélet megokolását, amelynek az a vezéreszméje, hogy a **mérgezés ténye nem bizonyítható**, de ha bizonyítható volna **nincs kétséglenül igazolva, hogy azt Gárdos követte el**. Lehet, hogy az **asszony öngyilkos volt**, lehet, hogy **Ritter Róza** a maga házonszenvi gyógytarából **tévedésből adott be Gárdos-nak valami ártalmas szert**. De egyik tény sem bizonyítható. Ami gyanuok pedig felmerült, és a tábla is hangsúlyozza, hogy ilyen nagyon sok és terhelő van, **meg nem elegendő ily súlyos ítélet elfogadására**.

Kivonatossan itt adjuk ez indokolás lényegesebb részeit:

A vádolt neje, **Fedorcsák** Emma 1897. március 29-én egy leánygyermeknek adott életet, a 30—31-ike közt való éjjelen pedig, hat-nyolcz órai rosszullet után váratlanul meghalt. A beteg ágyához hívtak orvosok, komolyabb bajt nem észleltek volt, mikor pedig a halál beállott, azt találták, hogy annak oka: **embolia**. Az elhalt nő anyja a vejét, **Gárdos** Lajost azzal gyanusította, hogy megmérgezte a feleségét s ily értelemben feljelentést is tett a rendőrségnél. A holttestet kiásták sírjából s a boncoló orvosok nem tudták megállapítani a

halál okát, de azt kizártnak nyilvánították, hogy Gárdosné embóliától mult ki. Mérgezésre, még pedig növénymérgezésre utáltak.

Elrendeltetvén a holttest részecinek vegyvizsgálata, *Fülletár* orsz. vegyész nagy tudományos alaposággal mutatta ki, hogy a testben morfium jelei mutatkoznak, de csak kis mértékben találhatók azok fel. A törvényszéki orvosok, majd később az igazságügyi orvosi tanács is odakonkludáltak, hogy Gárdosné morfium-mérgeztől halt meg. Ezek után a bíróságnak el kellvén dönteni első sorban ezt a kérdést, tekintettel a tanuk vallomására egyrészt, másrészt pedig arra, hogy a morfium-mérget az igazságszolgáltatásban már többször összetévesztették a hullámreggel s ez esetben különben is csak csekély mennyiségű morfium akadtak: a bíróság a mérgeztet teljes biztosággal megállapíthatónak nem találta.

A vegyész véleményének bő ismeretése után a tábla azt jelenti ki, hogy még ha a mérgezés fenforogna is, szemben Gárdos tagadásával, nem talált közvetlen bizonyítékot arra, hogy azt ő követte volna el. A tanuk szerint Gárdosné folyvást panaszkodott, hogy férje rosszul bánik vele s hogy Boros Krisztinába szerelmes. Bizonyítva van ezzel szemben, hogy ugy az asszony mint férje heves természetűek volt, köztük gyakori volt az összeszóalkozás amiatt, hogy az asszony féltette az urát. Ezért ő is volt mindig a perpatvar előidézője. Férjét hűtlennel gondolta, erről valóllan képzeteiket alkotott magának, a legtöbbször nagyítva a dolgot. Pedig nincs bizonyítva, hogy Gárdos valami heves szerelmet érzett volna Boros Krisztina iránt s ha állítólag meg is kérte ennek a kezét, ez már feleségének halála után történt.

A vád nagy súlyt fektetett a bűnpörben a szerelmre és a gyűlöletre. Am a királyi tábla ezek közül egyiket sem találta oly nagy fokúnak, hogy ily súlyos vád induljon pontjúl szolgálhassa. Hiszen Gárdos — amint tanuk vallottak — esténként például soha el nem ment hazuról a neje nélkül, ugyszint minden egyébben hozzá figyelmes és gyöngéd volt, Viselete egyáltalán nem mutatta hogy várt vagy kívánta volna neje halálát. Ami a mérgeket illeti, igaz, hogy ezeket megvásárolta Gárdos, de az, hogy ez tanuk tudtával tette, kizártnak mutatja azt, hogy feleségének a megmérgezése végett szerezte volna be azokat. Ha Gárdosné halálát mérgezés okozta, nem tarthatja a bíróság kizártnak, hogy neki az ártalmas szert Ritter Róza adta be, kinek szintén volt egy kis kézi győgytára, vagy épp az sinez kizárva, hogy az elhalt önmaga vette be az őt mérget.

— Igaz — mondja végül a megokolás — hogy vannak a vádlott ellen gyanyuokok s ezeket nem sikerült a védelemnek csesztetni, de a gyanus mozzanatok mellett nem merült fel olyan közvetlen bizonyíték, hogy a bűnösséget kétségtelen bizonyossággal megállapítani lehetett volna.

Ezért Gárdost felmenteni kellett a vád és következményei alól.

Az új lutri.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az osztályorszájék mai húzásának eredményei lapunk zártáig a következők:

20000 (huszezer) koronát nyert: 1491
5000 (ötezer) koronát nyertek: 57754
67666
2000 (kétezer) koronát nyertek: 14213 23596 30861 30301 45093 63741 69480 70453 74878 75332 84611
1000 (ezer) koronát nyertek: 3121 5677 8092 10583 14436 15355 17732 18810 23662 27697 27735 29817 32929 35190 36269 38311 45581 51683 52915 58363 58780 59680 68140 692 5 77523 81345 83147 86680 90564 90759 97798
500 koronát nyertek: 3725 3946 5393 5394 6862 9908 9816 12573 15509 17281 18493 19121 21203 23488 25179 27638 28651 28799 34125 37728 37818 42344 43645 46960 34118 48950 53821 53901 55757 56785

66304 67016 67460 71975 73918 73669 76498 81664 84352 85241 88040 88111 88559 99211 99669

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A spanyol-amerikai háboru előtt.
Washington, márcz. 24. (Az Esti Hírlap távirata.) A Spanyolországgal való háboru közvetlen küszöbén állunk. Az amerikai Egyesült-Államokat a közvélemény kényszeríti a háborura. Egész Amerikában nagy izgatottság uralkodik.

Washington, márcz. 24. (Az Esti Hírlap távirata.) A tengerészeti miniszterium elhatározta, hogy a Havannában levő tengerésztiizteket vissza hívja és a »Maine« roncsait veszni hagyja.

Madrid, márcz. 24. A miniszterelnök Blanco tábornok táviratát, amely szerint a Maine kapitánya engedélyt kért, hogy a hajó roncsait dinamittal felrobbantassa. A miniszterelnök megtagadta az engedélyt, minthogy a »Maine« szerencsétlenségének okára vonatkozó jelentést teljesen titokban tartják. Gullon külügy-miniszter megbízást kapott, hogy vizsgálja meg az ügyet és védje meg a legerélyesebben Spanyolország jogait.

Az osztrák helyzet.

(Az Esti Hírlap telefontudósítása.)

Bécs, márcz. 24.

A mai ülést Fuchs elnök 11 óra 15 perczkor általános ceendbeu nyitja meg.

Bejelenti *Natalia* főhercegnőnek a mult éjjel történt halálát. A Ház kifejezi részvétet s azt a főhercegi család elé fogja terjeszteni.

Folytatják a miniszterelnöki nyilatkozat fölötti vitát.

Steinwender kifogásolja a miniszterelnök nyilatkozatába azt, hogy hallgat arról, hogy mit szándékozik tenni a nyelvrendeletekkel. Nagyon csalódik a kormány, ha azt hiszi, hogy azért, mert a németek most hallgatnak, később nem fognak beavatkozni. A mostani vitát a németek indítják, nem fogják tehát zavarni a magyarok. Alkossanak törvényjavaslatokról s akkor a németek meg fogják mutatni, hogy részt vesznek a parlamenti munkában. Szükséges, hogy a nyelviszonyok haladéktalanul oly törvény útján rendeztessenek, amely megfelel a német nép jogainak. Amig ez a kérdés rendezve nincs, addig nem lesz se unjonez, se költséghetelés, se kiegyezés.

Dipauli báró nincs megalégedve a miniszterelnök nyilatkozatával, mert a nyelv kérdésben nem elég határozott. A vita minden érdeklődés nélkül unalmasan folyik tovább.

Bécs, márcz. 24.

Maidnem valamennyi lap kiemeli a tegnapi képviselelőházi ülés nyugodt lefolyását.

A »Neue Freie Presse« így ír: Ha a képviselelőház megmarad tegnapi hangja mellett, akkor a Thun miniszterelnök jelezte feladatokat elseje és legfontosabbja t. i. a rendezett parlamenti viszonyok és a törvényhozás szabályszerű menetének helyreállítása máris csaknem megoldást nyert.

A »Fremdenblatt« azt mondja, hogy az ülés nyugodt és a parlament méltóságához illő lefolyásának igazi megalégedést kellett keltenie.

A »Neues Wiener Tagblatt« szerint a tegnapi ülés izgatott jelenetek és viharos mozgás nélkül való, rendes vitát produkált, tehát olyan békés parlamenti képet nyújtott, a milyen már régen nem volt látható.

A »Deutsche Ztg.« A zülés megmutatta, hogy a lármas jelenetek és mel-

talán gyalázkodások nélkül is lehet obstruálni.

A »Deutsches Volksblatt« Az embernek tegnap az volt a benyomása, mintha az ellenzéki pártok szükségét éreznék annak, hogy a Reichsrathot megint képsé tegyék a működésre.

A »Vaterland« kedvező jelnek mondja a delegációkba és a kvóta-bizottságba való választásoknak esti ülésre történt kitűzését, valamint a német-cseh delegációnális kompromisszumról.

Bécs, márcz. 24.

Ö felsége a mai általános kihallgatásnál az urak háza és a képviselelőház elnökségét fogadta.

ESTI HIREK.

Mentők a Házban.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Nagy feltűnést keltett ma a Sándor-utczában, mikor ugy dél felé a mentőegyesület ismert kocsija állott meg a képviselelőház előtt.

— *Mi történt? Két ért baj?* — kérdezték érdeklődve egymástól az emberek, de nem igen tudtak feleletet kapni.

Nem a t. Ház hívatta a mentőket, a képviselelő urak közül senkit sem ért baleset, a karzat egy szerencsétlen látogatója részére telefonálták oda a gyorssejtséget.

Tíz óra felé mikor a karzati jegyek kiadása megkezdődött, a sok érdeklődő között egy piros kepű, szőke bajszu simára borotvált, elég jól öltözött férfi is megjelent az irodában és *Dessewffy* László teremőrt kereste.

Dessewffy épen itt volt, az ismeretlen pedig azzal, hogy ő *Csányi* János, a ki *Dessewffy* Eperjesről ismeri, tíz jegyet kért a mai ülésre:

— *Högyyekkel jövök tetszik tudni,* tette hozzá nagyuri egyszerűséggel, majd magyarázatul még azt is elmondotta, hogy *aztán vetik ebédelek.*

Tíz jegyet nem kapott jó *Csányi* János, de hármát adtak neki. Beérte ezzel is és távozás előtt még egyszer odaszólt *Dessewffynak*:

— *Kérem ma délután vivok Sante livel, legyen szerencsém.*

Csányi János furcsa viselkedése felűnt mindenkinek és így senkit sem lepelt meg, mikor pár percz múlva az Orient fogadó tulajdonosa azzal jött a Ház irodájába, hogy egy ilyen és ilyen kinézésű, *Csányi* János nevű embert keres, aki nála lakott és közveszélyes őrvált.

Az inspekcziós rendőrtisztviselő azonban intézkedett, kiadta rendőrcinek a személyleírását, akik *Csányi* Jánost a Házba való belépésekor azonnal lefogták.

Csányi nyugodtan viselkedett, előadta okmányait, amelyekben *Eszlery* Sándor VII. kerületi előjáró egy nagykanizsai hivatalos okmány alapján arra utasítja a Szent János kárházat hogy *Csányi* János, nagykanizsai születésű 32 éves pinczért, aki nagyzási hőbortban szenvedő őn és közveszélyes őrvált haladéktalanul vegye fel a megfigyelő osztályra.

... Egy negyed óra múlva *Csányi* János már a mentők kocsiján állt, a kik beszállították oda, abba a nagy, szomorú házba.

Rendőri hírek.

— *Robbanás a ferencziek bazárjában.* A Kossuth Lajos-utczán, a ferencziek bazárjában ma déltájti hatalmas durranás ijesztette meg a lakókat. A durranást nyomban esőrómpölés követte, s a bazár udvarán levő *Friedmann* Jakab-főle fűszerkereskedés ajtaja és kirakata az aszfaltra röpült. A boltban ugyanis robbanás történt. A hátsó helyiségben levő benzín és petróleumraktárban az egyik segéd gyufát gyújtott, melyől a benzín tüzet fogott és felrobbant. Csodálatos módon senki sem sé-

rült meg, de a bolt állványai tüzet fogta. A központi őrség *Janicsek* tüzfelügyelő vezetésével csakhamar eloltotta a tüzet, melynek színhelyén óriási néptömeg verődött össze s egy darabig a Kossuth-utczában a közlekedés is megakadt. A kár jelentéktelen.

— *Zsebtolvajlás.* *Schneider* Dávid kereskedő feleségének a zsebéből tegnap a József-köruton a villamos kocsin ismeretlen tettes kilopta pénztárczáját, a melyben 100 forint 44 kr. és egy arany keretű orcsipetelő volt. A rendőrség a tolvajt keresi.

— *Razzia.* A rendőrség tegnap *Handler* Adolf kávémérő Kazinczy-utca 36. sz. a üzlethelyiségében razziát tartott. A kávémérésben egy idő óta ugyanis igen sok közveszélyes csarargó ütötte föl tanyáját. A tegnapi razzia alkalmával 16 kétes alakot fogtak el, aki ellen megindították az eljárást.

Különlélek.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi tünep miatt szombaton jelenik meg.

— *Az elhunyt főhercegnő.* Pozsonyi tudósítónk távirata szerint a tegnapi éjjel elhunyt *Natalia* főhercegnő teletét beszterelés után az éjjel Bécsbe szállítják s egyenesen a *kapuczinusok* templomába, a Habsburgok sirboltjába viszik. Tekintettel az elhunyt főhercegnő kiskorúságára, nagyobb temelési gyászszertartás nem lesz.

— *Andrássy Aladár* graf állapotában, mint örömmel értesülünk, csekély javulás állott be, az éjjelt nyugodtában töltötte s fájdalomai is csillapultak. A beteg mellett folyton *Vajda* Károly és *Horváth* Gyula dr. vannak, akiket nappal *Kelemen* dr. háziorvos vált föl. A főur palotájában ma is egymást érték a látogatók, köztük *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök is.

— *A reformátusok egyetemeskonventje* ma délelőt kezdődött, *Tisza* Kálmán és *Kun* Bertalan püspök együttes elnöklése mellett Az egyetemes gyűlést *Kun* Bertalan püspök imával nyitotta meg s aztán *Tisza* Kálmán üdvözölte a megjelenteket. *Tisza* Lajos gondnok elhalalozásáról kegyeletes szavakban emlékezett meg az elnök püspök, reá mutatva azokra a kiváló érdekekre, amelyeket a megboldogult a közélet s így a református egyházi élet terén is szerzett. Indítványozza hogy *Tisza* Lajos emlékezetét a konvent jegyzőkönyvileg örökítse meg. (Általános helyeslés.) Megtörtént ezután az egyetemes gyűlési tagok bejelentése és igazolása s az újabb három évre való megalakulás; szervezték a bizottságokat s jegyzőkké megválasztották: *Radácsi* Györgyöt, *Molnár* Bélát és *György* Endrét. Bemutatásra került s tudomásul vették *Tóth* Sámuel volt konventi jegyző bucsulevelét, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát a 60.000 fnt államségély kiutaltványozása felől. A közalapi végrehajtó bizottság jelentését levették napirendről s aztán tárgyalták a gyámintézeti bizottság jelentését. A konvent holnap — pénteken délelőt folytatja a tanácskozásokat.

— *Mádi Kovács György* állapota. *Mádi Kovács* György tábornagyalapota körül tulzott hírek kerültek forgalomba, melyek arról szóltak, hogy a tábornagyalapota az Erzsébet kórházban súlyos betegen fekszik. Mint örömmel értesülünk, *Mádi Kovács* György állapota korántsem súlyos. Márcz. 16-án gyöngéledve ért a fővárosba gerjeit Tolnamegyei birtokáról, s a Sándor utca 9. számú lakásán szállt meg, hol orvosai, *Korányi* és *Ángyán* professzorok, kik tüdőgyulladást konstátáltak, ágyba fektették. A tüdőgyulladás azonban szerencsére fölötté enyhe lefolyásu. A tábornagyalapota már tegnap elhagyta az ágyát, s most a nap legnagyobb

részt karosszékekben olvasgatva, vagy folyton körülötte levő testvérrel beszélgetve tölti. Álmátanságról nem panaszkodik és étvágya is kezd visszatérni. Az orvosok, kik naponként kétszer meglátogatják a lábadozó beteget, remélik, hogy két hét múlva elhagyja a szobát.

Dreyfus szenvedése. Párisi táviratunk szerint ötszáz előkelő nő kérelmet intézett a francia kormányhoz az iránt, hogy engedjék meg Dreyfusnak, hogy férjéhez az Ördög-szigetre költözhessenek. A kérvény a leborzasztóbb színekkel ecseteli Dreyfus szenvedéseit. Dreyfus mostani börtönének ablakai már nem nyílnak a tengerre. Rácsos ablakok között örökös sötétségben van, állandóan bilincsekbe verve. Irtózatok kinokát szenved. Felesége tőle csak levéltörödékek másolatát kapja. Dreyfusné azt hiszi, hogy férje már nem fog sokáig élni s hogy már *agoniában van.*

A napidíjas szerencsétlensége. Tragizer Antal, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék napidíjasa, ma délelőtti a törvényszéki palotában a harmadik emeletről a földszintre lejövet egy tíz forintos papiros bankót vesztett el. Tragizer, aki családosa szegény ember, és akinek ezt a pénzt a bírói letéti hivatalba kellett volna szállítania, ezen az uton kéri a becsületességét, hogy az elvesztett összeget tulajdonába visszaszámazzák.

Egy anya rémtette. Bécsi tudósítónk jelenti: Hirtel hentes felesége a múlt évben megfojtotta csecsemőjét. Ekkor az örültek házába vitték. Ott gyermeket szült s pár nap előtt mint meggyógyultat hazabocsátották. Az éjjel aztán megfojtotta ujszülött gyermekét is.

Halálozás. Tolcsvai és pacseri Kásonyi Ferencz, nyugalmazott 1848/9. évi honvéd huszárhadnagy, Szolnok-Doboka vármegye bizottsági tagja életének 70-dik évében e hó 22-én Deesen elhunyt.

SZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: A Csopodrá. Sardou vigjátéka. Főszereplők: Náday, Maróthy M., Csillag T. és Gyenes. Kezdeté 7 órakor.

Az Operaházban: Bohémek. Leoncavallo operája. Főszereplők: Larizza, Beck, Takáts, Várady, Abrányiné és Kacser M. Kezdeté 7 órakor.

A városi színházban: Crampton mester. Hauptmann G. vigjátéka. Főszereplők: Újházi, Vízvári M., Paulayné, Császár, Deesó és Egressy. Kezdeté 7 órakor.

A városi színházban: A Budapest VIII. ker. általános közjótékonyági egyesület javára Lindh Marcella, Ney David és Kun László szíves közreműködésével hangversenyyel egybekötött előadásul: Kaland. Seéchy és Makai dramolettje. Utána hangverseny. Ezt követi: Cadillac háromkötéses. Bertou Pierre vigjátéka. Kezdeté fél 8-kor.

A népszínházban: 1848. (Hodak utja.) Látványos, zenés színmű, előjátékkal 11 képből. Irta és zenéjét szerzte: Verő György. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: Aranykodalom 1848-1898. Látványos színjáték 8 képből, dalokkal és tánczokkal. Irta: Bóthly László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete József. Kezdeté 7 órakor.

*** Nikisch Arthur diadala.** Nikisch, aki a berlini filharmonikus zenekar élén áll, Hamburgban utolsóelőtti hangversenye alkalmából, a *Hamburger Nachrichten* szerint, rendkívüli sikert ért el. A tetőszínyilvánítás orkányszerű volt, mintha a hallgatóságot ebben egy felsőbb hatalom érintette volna. A hangverseny befejezésével újult erővel tört ki a taps, az éljenzés és egy általános: *visszontájtásra!* kiáltással nyert befejezést.

*** A «Felhőszakadás» premiérje.** Ugyi halogatás után végre mégis csak

színpadra kerül *Gerő* Károly új népszínműve. Mint uranis értesülünk, az igazgatóság április 15-ikére tűzte ki a «*Felhőszakadás*» premiérjét. A darabról már betekkel ezelőtt megtartották a főpróbát, de a bemutató előadást közbejött akadályok miatt, kétszer is el kellett halasztani. Azután a Verő György márciusi darabja leszoritotta a műsorról a «*Felhőszakadás*»-t, amely így maradt meg a szezon utolsó ujdonságának.

A kulisszák mögött.

A Vígyszínház legkisebb napvájáról, *Bálint* Rózsikáról szól ismét az ének. Történet ugyanis a tegnapi előadás közben, hogy ismeretlen tettesek három hatalmas virágbokrákat küldtek a kisasszony öltözőjébe. Persze megindult a találgatás, hogy kitől valók a virágok; de minden eredmény nélkül. *Bálint* Rózsika azonban nem tudott megnyugodni ebben. Kikutatta a virágok boltot, ahonnan a bokrákat szállították és a következőket mondotta az üzlet tulajdonosnőjének:

— Kérem, tessék nekem ezentul minden este virágot küldeni, — arra a bizonyos számlára.

— Ó, felelte a virágárúsné, F. ur boldog lesz!

Igy tudta meg *Bálint* Rózsika, hogy aki őt imádja: F. ur.

N. Nagy

Sport.

§ Eltűnt sportsman. A bécsi lapoknak azzal a hírével szemben, mintha *Wahrmann* Rikárd, a legnépszerűbb magyar istálló tulajdonosok egyike, a ki a múlt ősszel *Afrika*-ba ment oroszánvádszatra és azóta nyomtalanul eltűnt volna a «*Magyar Hírlap*» azt jelenti, hogy az ismert sportsman eltűnéséről szóló hír tévedésen alapul. Tény az, hogy *Wahrmann* Rikárd a múlt évben, a versenyszezon befejezése után *Abessziniába* ment vadászni s akkor versenystállója vezetését visszaérkezéig *Luczenbacher* Miklósról bízta, azzal a kijelentéssel, hogy csak húsvét táján érkezik vissza kirándulásáról. Nem várta, de nem is várhatta tehát senki, hogy *Wahrmann* Rikárd időközben, a minden közlekedési és érintkezési eszközöktől messzi eső vidékekről értesítést küldjön haza.

§ Turfírek. *Aczelt* a *Lederer* istálló legjobb háromévesét törölték a *derby*-ből, a *Trial-Stakes*-ből és a *Kahlenbergi díj*-ből. Ugy látszik tehát, hogy a *Floucsikó* g. önge lábát nem bírták ki a tréninget. *Nightingall* Arthur, a híres angol akadályversenylovast *Reeves* Herbert szerződtette *Butlers* idomár az idén gyakorlatban fog versenyezni lovagolni. *Marway* az istálló új lovasa ugyanis nem tud 50 kilo alatt lovagolni. *Jekyll*, a jeles német steeplechase-zsoké, aki az alagi meetingen *Capt. Gaston* istállójának fog lovagolni, *Bécsbe* érkezett. *Gilchrist* az idén első sorban *Kinsky* Zdenko gróf istállójához szerződött, másodsorban pedig *Ball* tréner lovait fogja lovagolni.

§ Williamson viszejön. *Williamson*, akiről nemrég megírjuk, hogy nem fog többé nálunk lovagolni, utolsó órában mégis *Earl* istállójához szerződött. Kikötötte azonban, hogy sem *Budapestben* sem pedig *Alagon* nem ül nyeregbe.

KÖZGAZDASÁG.

A villamos vasut osztléka.

A budapesti városi villamos vasut részvénytársaság igazgatósága március 22-iki ülésében a hetedik rendes közgyűlés megtartását április 7-ére határozta el. A múlt év tiszta nyere-ége 536,099 frt 39 krra rug, amelyből minden száz forint névértékű részvényre 10 forintnyi osztalék fizetését javasolja az igazgatóság. A székes főváros két százalékkal részesedik a társaság jövedelmében, ami az 1897. évben 29,885 frt 79 krt hajt a főváros konyhájára. A vállalat forgalmi bevételei a múlt évben 1.641.858 frt 34 krt forgalmi kiadásai pedig 692,325 frt 15 krt tettek.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonátzlet Budapestén. Amerika alacsonyabb jegyzése az áralakulást nem befolyásolta, az irányzat szilárd maradt. Elkelt 15,000 q. buza valamivel magasabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba.

Tiszavidéki	500 mm.	76.3 kg.	13.15 frton.
»	300 »	74.5 »	13.15 »
»	500 »	75.5 »	13.15 »
»	600 »	74 »	12.65 »
Fehérmegyei	200 »	77.4 »	13.30 »
»	400 »	76 »	13 »
»	400 »	75.5 »	13.05 »
Felső magy.	600 »	74 »	12.50 »
»	300 »	76 »	12.50 »
»	300 »	76.4 »	13.15 »
»	400 »	76 »	12.90 »
Pancsovai	3000 »	72 »	11.32 1/2 »
Szerb	1900 »	74.5 »	9.97 1/2 »
»	900 »	72 »	9.97 1/2 »

Egyéb gabonaművekben az irányzat szilárd, az árak mérsékellen emelkedtek. *Rozsot* 8.70—8.90 *tengerit* 5.40—5.50, és *szabot* 6.70—7.10 frton adtak el.

A határidőpiacon a fedezési vásárlások az árakat a magasba szöktették.

Kötötték:

Buza tavaszra	12.26—12.32
Buza őszre	9.10—9.15
Rozs tavaszra	8.58—8.60
Tengeri máj.-jun.-ra	5.41—5.39
Zab tavaszra	6.56—6.59

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	12.36—12.28
» őszre	9.10—9.12
Rozs tavaszra	8.58—8.60
Tengeri máj.-jun.-ra	5.38—5.40
Zab tavaszra	6.56—6.58

A budapesti értéktőzsde. A kedvezőtlen politikai hírek a hangulatot elrontották, a spekuláció tartózkodott az üzletektől.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 383.25—383.— osztrák hitel részv. 364.60—364.80 leszámítoló bank részv. 251.50.—.— osztrák-magyar államvasut részv. 340.20—339.75 rimamurányi vasut részv. 246.75.—.— közuti vaspálya részvény 401.75.—.— villamos vasut részvény 275.75.—.— frton.

Zárlatok maradt: magyar hitelrészvény 383.— osztrák hitel részvény 364.80 osztrák-magyar államvasut részv. 339.75 leszámítoló bank részvény 251.50 jelzáloghitelbank részvény 256.75 közuti vaspálya részvény 401.75 városi villamos vasut részvény 275.75 forinton.

A déli tőzsdén jegyzetek: magyar hitelrészvény 383.— osztrák hitelrészvény 364.60—364.80 osztrák-magyar államvasut részvény 340.25—340.— leszámítoló bank részvény 251.50.—.— jelzáloghitelbank részvény 256.75.—.— rimamurányi vasut részvény 246.75.—.— közuti vaspálya részvény 402.—402.25— városi villamosvasut részvény 275.75—276.— forinton.

Zárlatok maradt: magyar hitelrészvény 383.25 magyar aranyáradek 121.50 magyar koronajáradék 99.40 pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1414.—, osztr. hitelrész. 364.40 leszámítolóbank részvény 251.50 jelzáloghitelbank részvény 256.75 rimamurányi vasut részvény 246.75, salgótarjáni közbánya részvény 622.— déli vasut részvény 79.— városi villamos részvény 276.—, közuti vaspálya részvény 402.25 forinton.

A gabonátzlet Bécsben. A kontremín fedezéseire a hangulat megszilárdult, az árak javultak.

Jegyzések:

Buza tavaszra	12.32—12.34
Rozs tavaszra	8.57—8.90
Tengeri máj.-jun.-ra	5.66—6.67
Zab tavaszra	6.96—6.97

A bécsi értéktőzsde A háborús hírek dacára az arfolyamok nem igen változtak, az alapirányzat szilárd maradt. **Jegyzetek:** osztrák hitelrészvény 364.50 magyar hitelrészvény 383.—, magyar aranyáradek 121.70, magyar koronajáradék 99.50 angio bank 161.—, osztrák-magyar államvasut részvény 340.25 frton.

Felelős szerkesztő *Neszmély Artur.*

„Az Évszak”

a legjobb diva lap szabás mintákkal, divat képekkel, szépirodalmi részszel. Előfizetési ára egy évre 4 frt; 1/4 évre 1 frt.

A «Magyar Hírlap» előfizetői kedvezményképpen negyed évre 80 krajczárért kapják.

Két vagy három ur ebédre leülhet egy magányos hölgy. Kurányi-utca 46. I. 13.

Budapesti villamos városi vasut részvénytársaság.

HIRDETMÉNY.
A budapesti villamos városi vasut részvénytársaság t. cz. részvényesei az 1898. évi április hó 7-ik napján déli-11 órákor a társaság helyiségében VII., Kertész-utca 20. sz. a. tartandó

VII. rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívtnak.

- Napirend:**
1. Az igazgató-ág évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
 2. Az 1897. üzleti év mérlegének és zárszámadásának előterjesztése.
 3. A felügyelő-bizottság jelentése és a fölmentvény megadása iránti indítvány.
 4. A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
 5. Az alapszabályszerűleg kilépő igazgatók helyeinek betöltése iránti intézkedés.
 6. A felügyelő-bizottság 3. rendes és 1. póttagjának megválasztása.
- A részvények letéhtők t. évi március hó 31-ig az angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél, V., fűrdő-utca 6. sz. a.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

18. szakasz: Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő minden 25 db társasági részvény után egy-egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal bíró azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által résztvenni kívánnak. Kötelesek a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt 8 nappal részvényeiket a le nem jart szelvényekkel együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz: Az évi mérleg és zárszámadás valamint a felügyelő-bizottság jelentése a K. T. 198 §-a értelmében a közgyűlés és megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségeiben közzétételre kitétetnek.

21. szakasz: Azon részvényesek, kik szívesen nem jelennek meg a közgyűlésen, magukat egy o czéiből külön meghatalmazott szavazatképes részvényes által képviselhetik. Kiskorúak vagy gondnokok alatt állók törvényes képviselőik által képviselhetnek; nők és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselhetik magukat, kik maguk nem részvényesek.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Gyermekeknek

tanulságos és szórakoztató olvasmányul legalkalmasabb s legolcsóbb a

Kis Világ

képes gyermeklap. Megjelen minden szombat. Előfizetési ára egy évre 3 forint; negyedévre 75 kr. A **Magyar Hírlap** előfizetői egy évre 2 forintért negyedévre 50 kr-ért kapják. Előfizetések V., Honvéd-utca 4. szám alá küldendő.

Bem-Petőfi

Nagy körkép a szabadságharcból.

Festette: Vágó, Styka, Spányi.
Látható reggel 9 óratól. Este villamos fényről.
Arena-ut 70. Városliget. — Belépő díj 50 kr.

Utczai lapelárusítással

férfiak, asszonyok 15 éven felüli gyermekek naponként 1 frt 50 kr. — 2 frtot kereshetnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. Honvéd-utca 4